

SVIZOVE STRANI

[novice]

10.–11. MAREC 2008 * BLED

Mednarodni seminar o izobraževanju učiteljev

Na Bledu je potekal mednarodni seminar s široko zasedbo predstavnikov učiteljskih sindikatov iz večine evropskih držav. Organizator ETUCE je seminar pripravil v sklopu kampanje Evropa potrebuje učitelje, ki poteka že od leta 2004 in opozarja na potrebo po kakovostnem izobraževanju učiteljev in njihovem stalnem strokovnem spopolnjevanju. Več informacij o seminarju najdete v rubriki Mednarodno.

11. MAREC 2008 * LJUBLJANA

20. seja Izvršilnega odbora Sviza

Članice in člani Izvršilnega odbora Sviza so na marčevski seji med drugim obravnavali problematiko tožb zaradi premalo izplačanih plač in določili člane pogajalske skupine, ki se s predstavniki šolskega ministrstva že usklajuje o možnosti sklenitve dogovora o zunajodnosni poravnavi.

Za sejo Glavnega odbora, ki je bila teden pozneje, so pripravili tudi obrazložitev finančnega poročila za lani in predloga finančnega načrta za letos ter pregled uresničitve lanskega finančnega načrta in predlog za letošnje leto.

Sprejet je bil še pravilnik o štipendiranju in potrjene nove cene najema počitniških stanovanj, ki so se zaradi usklajitve z življenjskimi stroški zvišale s 1. aprilom.

Članice in člani IO Sviza so med drugim odobrili tudi nekaj solidarnostnih pomoči članom sindikata in podprli izdelavo plakata o preprečevanju nasilja na delovnem mestu.

12. MAREC 2008 * LJUBLJANA

2. Seja predsedstva SK osnovnih in glasbenih šol ter zavodov za izobraževanje odraslih

Člani so tudi na 2. seji predsedstva razpravljali o odprtih vprašanih pogajanj za novi plačni sistem – podprli so vztrajanje pri pogajalskem izhodišču sindikalne strani. Seznanili so se s potekom vlaganja tožb za razliko v plačah po ZPD-JVZ in z amandmaji Sviza na novi predlog sprememb ZOFVI. Oblikovali so stališče do beleženja delovnega časa v šolah, s katerim so se na svoji seji strinjali tudi člani Glavnega odbora Sviza.

Člani predsedstva so opozorili na žaljivo nizko vrednotenje dela učiteljev pri interesnih dejavnostih, nadomeščanju odsotnih kolegov ... V zvezi z nestimulativnim nagrajevanjem dela strokovnih delavcev pri izpeljevanju šole v naravi so predlagali ponovno preučiti določila Pravilnika o financiranju šole v naravi. Po enem letu so spet opozorili na nekatera nesprejemljiva merila pri ocenjevanju delovne uspešnosti ravnateljev (število hospitacij, rezultati NPZ, učni uspeh ...) in predlagali, da se na to opozori pristojne na ministrstvu za šolstvo in šport.

17.–18. MAREC 2008 * LJUBLJANA

Seja Glavnega odbora Sviza

Glavni odbor Sviza je na dvodnevni seji na predlog Izvršilnega odbora med drugim potrdil finančno poročilo o lanskem poslovanju in podprl predlog finančnega načrta za letos. Predsednice in predsedniki območnih odborov so predstavili letna poročila o delovanju odborov, prav tako tudi predsedniki sindikalnih konferenc o delovanju posamezne konference ter predsednik Nadzornega odbora Sviza in upravljavec Svi-zovih počitniških stanovanj o svojem delu.

Dobri del časa je bil namenjen vprašanju glede pogajanj za sklenitev aneksov h kolektivnim pogodbam za kulturo, raziskovalno dejavnost ter vzgojo in izobraževanje. V kulturi so razhajanja med sindikalno in vladno pogajalsko stranjo največja ob uvrstitvi delovnih mest s področja glasbe. Sviz vztraja, da je treba pri uvrstitvi delovnih mest vzpostaviti notranjo hierarhijo v orkestru, ustrezno pa je treba ovrednotiti tudi opravljeno advicijo. Sviz se ne strinja niti z odvzemanjem dodatka za težje delovne razmere in delo na terenu konservatorjem in konservatorjem-restavradorjem in namesto tega predlaga uvrstitev teh delovnih mest za en plačni razred višje od primerljivih. V pogajanjih za raziskovalno dejavnost bodo sindikalni pogajalci vztrajali pri uvrstitvi vrhunskih delovnih mest s področja raziskovanja glede na druge primerljive poklice (npr. zdravniški) v javnem sektorju. Največje nezadovoljstvo povzroča potek pogajanj za sklenitev aneksa za vzgojo in izobraževanje. Glavni odbor je zavrnil vladne predloge, ki znižujejo pomen pedagoških poklicev in ožijo razpon napredovanja v delovni karieri učiteljev, svetovalnih delavcev in vzgojiteljev. Sviz je opozoril, da bo novi plačni sistem, ki ne bo upošteval stališč in interesov 50.000 zaposlenih v šolstvu, le na videz usklajen s sindikati, zato socialnih konfliktov ob začetku njegovega delovanja ni mogoče izključiti. Novega plačnega sistema ne bo mogoče vpeljati na račun zniževanja družbenega pomena nosilnih poklicev v izobraževanju, ki naj bi bilo eno od gonil uspešnega in uravnoveženega razvoja naše države. A če bo vladna stran vztrajala pri vpeljevanju novih nesorazmerij med primerljivimi poklici, se bo Glavni odbor kmalu sestal na izredni seji in odločil o ukrepih, s katerimi bo zavaroval položaj pedagoških delavcev.

[uvodnik]

Vlada nas sili v stavko

Napovedana stavka zdravnikov je vladni trditvi, da gre pri novem plačnem sistemu za odpravljanje neupravičenih razlik med plačami, zadala smrtni udarec. Zdravniki zahtevajo 30 odstotkov višje plače. Gre za klasično sindikalno zahtevo, katere uresničitev zdravniki vežejo na najmočnejše orožje, ki ga sindikati imamo: na stavko. Če jim bo uspelo, se bodo razlike v zdravstvu med posameznimi poklici le povečale in ne zmanjšale ali odpravile! Razlike med plačami zdravnikov in učiteljev se bodo v škodo slednjih vrnile v razmerja pred letom 2003.

Večina sindikatov je novi plačni sistem od začetka razumela le kot priložnost za povišanje plač, ki so zaostajale za primerljivimi v drugih delih javnega sektorja. Presenetljivo je, da je v zadnjih dveh letih to sprejela tudi vlada, ki ne govori več o odpravljanju neupravičenih razlik, temveč s podeljevanjem bonbonov posameznim ozkim skupinam zaposlenih, ki jih predstavljajo po številu majhni sindikati, le še pridno nabira kandidate za podpis Kolektivne pogodbe za javni sektor, s čimer bo mogoče ustvariti videz o partnerskem uveljavljanju novega plačnega sistema. Pogodba bo namreč začela veljati, ko jo podpiše večina sindikatov. Navidezna večina ob tem skoraj gotovo ne bo predstavljala tudi večine zaposlenih v javnem sektorju. In veljala bo, četudi jo zavrnemo vsi zaposleni v vzgoji in izobraževanju, ki nas je 50.000! To je tretjina vseh zaposlenih v javnem sektorju! Povsem nemogoče je pričakovati, da bi se v Svizu strinjali z razvrednotenjem pedagoških poklicev v primerjavi z uradniki in s ponovnim povečanjem razlik med plačami učiteljev in zdravnikov, ki smo jih pred dvema letoma – ob zadnjem povišanju učiteljskih plač – spravili na sprejemljivo razmerje. Na pogajanjih

BRANIMIR ŠTRUKELJ,
glavni tajnik Sviza

smo od vlade dobili žaljivo lekcijo, da dela strokovnega vrha učiteljstva (torej svetnikov; od vseh učiteljev jih je le nekaj odstotkov) ni mogoče primerjati z zahtevnostjo in odgovornostjo dela podsekretarjev v državni upravi, ki med uradniki zajemajo bistveno večji delež kot svetniki med učitelji. Še več, podsekretar lahko postane že v osmih letih, svetnik šele v 13. Trditve, da zahtevnost in odgovornost učiteljevega dela ni primerljiva z uradniškim delom, je žaljiva in nesprejemljiva!

Nov plačni sistem za vrednotenje učiteljevega dela ne prinaša le novih neupravičenih razlik v našo škodo, pač pa tudi povsem nesmiselne primerjave. Tako naj bi učitelj svetnik s petimi plačnimi razredi dosegel največ 42. plačni razred, pedagog andragog v državni upravi pa (z enako izobrazbo!) 48. plačni razred ali za 25 odstotkov višjo osnovno plačo. To je zgolj ilustracija nelogičnosti in nerazumljivih primerjav med delovnimi mesti, ki jih hočejo vpeljati z novim plačnim sistemom. Nedopustno je, da je mogoče uveljaviti novi plačni sistem le ob razvrednotenju učiteljevega dela. Še posebno, ker se ponavlja zgodba iz leta 1994, ko je takratni plačni zakon učitelje pustil povsem pri dnu lestvice. Temu je sledilo sedem let stalnih pogajanj, konfliktov in stavek, da smo pred dvema letoma končno vzpostavili ustreznega razmerja. Kot kaže, se bo zgodba ponovila, saj nas vlada ne sliši in nas dobesedno sili, da ji nezadovoljstvo z zniževanjem pomena in vloge učiteljskih poklicev pokažemo na način, ki ga edino razume: s splošno opozorilno stavko v vzgoji in izobraževanju.

[v središču]

Kakšen je ugled učiteljev in kako ga zvečati

► **V ponedeljek, 10. marca letos, smo na osnovni šoli Šmarje pri Jelšah pripravili strokovni pogovor o ugledu strokovnih delavcev (učiteljev) v vzgoji in izobraževanju. Pogovor z izbranimi gosti je bila ena izmed načrtovanih dejavnosti inovacijskega projekta, ki poteka pod naslovom Dvigovanje ugleda strokovnim delavcem v vzgoji in izobraževanju v sklopu Zavoda RS za šolstvo. Našemu povabilu in prošnji za sodelovanje na posvetu so se odzvali Branimir Štrukelj, dr. Petra Javrh in mag. Majda Najj. Slednja je tudi konzulentka naši projektni skupini.**

Za pripravo pogovora o ugledu učiteljev smo se odločili po analizi ankete, ki smo jo izpolnjevali šolniki z naše osnovne šole in podružnic. Vsak gost na strokovnem posvetu je imel v uvodu na voljo deset minut, da je iz svojih izkušenj spregovoril o ugledu učiteljev. Moderatorica pogovora je morala govorce večkrat opozoriti, da je njihov odmerjeni čas že potekel, saj so imeli vsi res veliko povedati o našem ugledu in položaju. Med razpravo se nam je pridružila tudi Mojca Škrinjar, generalna direktorica Direktorata za vrte in osnovno šolstvo. Tako smo bili zbrani predstavniki institucij, ki (lahko) zelo vplivajo na ugled učitelja (Sviz, MŠŠ, ZRSŠ), in neodvisna raziskovalka razvoja učiteljeve kariere.

Zanimiv pogovor je potekal kar tri ure. Morda se bo komu zdelo vse že slišano ali samoumevno, a prav je, da ponovimo povedano. Glavni tajnik Sviza je nas, učitelje, ozavestil, da naša podoba v družbi ni tako slaba, kot mislimo, saj ima šola med institucijami najvišji ugled. Sindikat pa se zaveda problematike o spoštovanju poklica in se trudi, da delo učiteljev ne bi bilo razvrednoteno v primerjavi z uradniki. To je tudi eden poglavitnih razlogov za ne-strinjanje z novim plačnim sistemom. Branimir Štrukelj nas je ob koncu svojega prispevka pozval,

dno več časa jemljejo različna poročila in zapisniki (papirologija).

Direktorica Direktorata za vrte in osnovno šolstvo s šolskega ministrstva Mojca Škrinjar nam je zaupala svojo poklicno pot in zagotovila, da smo učitelji, sindikat in ministrstvo na isti strani. A v nadaljevanju se je izkazalo, da ni tako (predvsem pri pogledu na novi plačni sistem). Poudarila je, da je treba staršem postaviti mejo strokovnosti in da je ravnatelj prvi, ki naj ščiti učitelja. V nadaljevanju posveta smo govorili še o plačah, vpisu dijakov na pedagoške študije, negativni podobi učiteljev v medijih, stresu v našem poklicu ... Obiskovalci se – zaradi zanimivih tem in pogovora – niso pritoževali, da bi bil posvet predolg, pač pa jim je čas zelo hitro minil.

Enako kot naši gostje tudi sama menim, da se moramo učitelji več oglašati, pisati, preprečevati, vendar ne v (samo)obrambi, temveč skušati počasi spreminjati stereotip učitelja. Objavljati je treba tudi v nestrokovnih časopisih, kajti večina tistih, ki niso učitelji, po naši strokovni literaturi tako ali tako ne posega. Na posvetu so med drugim tudi povedali, da

postaja učiteljsko delo čedalje zahtevnejše. A ne toliko zaradi otrok, temveč zaradi vse večje odgovornosti. Med iskanjem pravih poti za izboljšanje in dvigovanje učiteljevega ugleda pa nismo iskali krivcev za zdajšnji položaj, temveč smo raje iskali dejavnike, na katere moramo biti pozornejši. Naš položaj se ne bo izboljšal le ob pasivnem opazovanju. Menim, da smo v obdobju, ko smo vsi z vsem zadovoljni. Zakaj bi se morali truditi, če je tudi tako dobro? A potreben bo premik k zavedanju posameznika, da lahko pripomore k boljšemu položaju svojega poklica. Če se nekoliko ozremo v začetek 20. stoletja, za učitelje zagotovo to niso bili rožnati časi, zlasti ne za učiteljice. Vendar je bil to tudi čas prelomnic, majhnih revolucij, zborovanj in protestov, večinoma organiziranih od učiteljic. Ena izmed njih je bila Angela Vode, ki je trdila, da se morajo učiteljice zavedati svojega poslanstva in se razviti v vodilno osebnost. Njihovo zunajšolsko delo naj bo utemeljeno na sistematični in sociološki osnovi. Dosegle so, da je bil njihov status enak učiteljevemu. Še več – v družbi so pridobile ugled.

Upamo, da naš strokovni pogovor o ugledu učiteljev ni naletel na gluha ušesa, temveč da se je vsaj kdo od navzočih za trenutek zamislil in si dejal: »K temu pa lahko tudi jaz pripomrem.«

VESNA DROFENIK,
vodja inovacijskega projekta
Osnovna šola Šmarje pri Jelšah

SVIZOVE STRANI

[mednarodno]

Izobraževanje učiteljev v 21. stoletju

Približno 90 učiteljev in predstavnikov učiteljskih sindikatov iz 35 evropskih držav se je udeležilo mednarodnega seminarja o izobraževanju in strokovnem popolnjevanju učiteljev 10. in 11. marca letos na Bledu. Udeležence je s kratkim nagovorom pozdravil slovenski šolski minister dr. Milan Zver, ki je izpostavil hitre družbene spremembe in s tem povezane spremembe v šolah ter vlogo izobraževanja danes. Za ministra mora formalno šolanje ostati hrbtenica izobraževalnega procesa, a obenem je treba spodbujati tudi različne druge možne poti izobraževanja. Vseživljenjsko učenje je eden najpomembnejših in najučinkovitejših odzivov na izzive sodobnih družb. Minister je spregovoril tudi o spremembi učiteljeve vloge in o tem, kaj lahko država stori za učitelje. Po njegovem mnenju mora učiteljski poklic znova pridobiti enako veljavo in družbeno priznanje kot primerljivi poklici. »Zavedam se tudi, da mora država zagotoviti učiteljem primerne delovne razmere. Ni uspešne šolske reforme brez dejavnega sodelovanja učiteljev,« je svoj nagovor sklenil šolski minister.

V nadaljevanju seminarja so potekale različne predstavitve o dodiplomskem in podiplomskem izobraževanju učiteljev ter o stalnem strokovnem popolnjevanju v njihovi karieri. Izmed pomembnejših sporočil teh predstavitev omenimo dognanja več raziskav,

da med vsemi dejavniki, ki vplivajo na dosežke učencev, zaseda prvo mesto prav učitelj. To pomeni, da je od kakovosti učitelja zelo odvisna tudi kakovost dosežkov učencev. Podobno sklepa tudi raziskovalec, ki je pokazal, da so kakovostni učitelji, skrb zanje in visoki vstopni pogoji za vpis na pedagoški študij značilnost najboljših in učinkovitih šolskih sistemov. Pomembna je ugotovitev, da bi morali učitelji tudi sami skrbeti za svoj strokovni razvoj. A ker kakovosti zdravnika ne moremo ocenjevati po zdravju njegovih pacientov, tudi za rezultate poučevanja ne more biti odgovoren le učitelj. Šolski sistem je zelo zapleten, v njem pa je zelo pomemben t. i. koncept zaupanja, zlasti zaupanja v kakovost učiteljev in neposeganja v njihovo strokovno avtonomijo.

Osnovni del blejskega seminarja je bil namenjen spoznavanju novega ETUCE-jevega programskega dokumenta o izobraževanju in popolnjevanju učiteljev.

Dokument (46 strani) je razdeljen na sedem poglavij, podrobno obravnava vsa področja in vse vidike izobraževanja učiteljev (potrebo za nastanek novega dokumenta o tej tematiki, kako naj bo organizirano in kakšno naj bo dodiplomsko izobraževanje učiteljev, kakšna je vloga pedagoških fakultet in izobraževalcev prihodnjih učiteljev, kako kakovostne učitelje zadržati v poklicu ter kakšna je sploh vloga izobraževanja učiteljev v zdajšnji družbi). Udeleženci seminarja so pozdravili ta programski dokument in ocenili, da je izjemno kakovosten in koristen za razprave o tem, kakšna naj bo vloga sodobnega učitelja. Snovalci dokumenta so povedali, da se zanj že zanima tudi Evrop-

ska komisija, saj na evropski ravni že dlje časa poteka razprava prav o teh vprašanih, povezanih s pomenom izobraževanja v Evropi (zlasti v navezavi s cilji Lizbonske strategije).

Programski dokument bo uradno sprejet na seji izvršilnega odbora ETUCE 14. in 15. aprila letos v Bruslju. Svizov načrt je, da bi ta dokument prevedli v slovenščino, ga predstavili članstvu in javnosti ter letošnjo jesen pripravili omizje o izobraževanju učiteljev. Kdor bi želel prejeti izvod programskega dokumenta (v angleškem ali francoskem jeziku) po tem, ko ga bodo uradno sprejeli, se lahko obrne na Sviz (info@sviz.si) in z veseljem ga bomo posredovali.

[novice]

18. MAREC 2008 * LJUBLJANA

Seja Odbora DZ za visoko šolstvo, znanost in tehnološki razvoj

Odbor je na seji obravnaval dve točki, in sicer privatizacijo visokega šolstva in njegovo kakovost ter položaj zaposlenih v znanosti. Največ časa so člani odbora namenili prav kakovosti visokega šolstva in ustanovitvi neodvisne agencije za akreditacije in evalvacije, ustanavljanju novih visokošolskih zavodov ter financiranju javnih in zasebnih visokih šol.

Pred sejo je tudi Sviz znova opozoril člane odbora in javnost na zniževanje plač v znanosti, na problematično ureditev sestave upravnih odborov javnih raziskovalnih zavodov, na aktualna dogajanja na pogajanjih za sklenitev aneksa h kolektivni pogodbi za raziskovalno dejavnost in na nezavidljiv položaj mladih raziskovalcev. Odbor je, po pričakovanjih zaradi znanih razmerij v številu glasov, zavrnil predlog, naj se znova vpelje paritetno sestavo upravnih odborov. Vsi člani pa so se strinjali, da so plače zaposlenih v znanosti in raziskavah prenizke, še zlasti glede na druge primerljive poklice.

1. APRIL 2008 * LJUBLJANA

Seja predsedstva Sindikalne konference srednjih šol in dijaških domov

Člani predsedstva so na 2. seji spregovorili o aktualni problematiki v vzgoji in izobraževanju s poudarkom na srednjih in višjih šolah ter dijaških domovih. Na dnevnem redu sestanka so se znašla tudi vprašanja presežnih delavcev v tem in prihodnjem šolskem letu, beleženja delovnega časa in poteka pogajanj za aneks h kolektivni pogodbi za vzgojo in izobraževanje.

[aktivnosti]

Pogovor članic in članov z glavnim tajnikom

Februarja in marca letos so bila organizirana tri srečanja glavnega tajnika Sviza Branimirja Štruklja s članicami in člani na območnih odborih Sviza. Srečanja se nadaljujejo tudi aprila. Na dnevnem redu so pogajanja za nov plačni sistem, problematika tožb zaradi premalo izplačanih plač po 5.a členu Zakona o plačah delavcev v javnih vzgojno-izobraževalnih zavodih, spremembe zakonodaje in drugi aktualni dogodki.

Prvo od srečanj je bilo zadnji februarjski dan na Ptuj. Udeležilo se ga je 83 članic in članov iz območnih odborov Sviza Ptuj, Slovenska Bistrica in Ormož. Ob temah z dnevnega reda so govorili tudi o problematiki beleženja prisotnosti na delovnem mestu, zahtevah nekaterih ravnateljev, da morajo zaposleni ostajati na delovnem mestu do 15. ure, čeprav nimajo ustreznih pogojev za normalno pripravo na pouk in kljub temu, da zaposleni strokovni delavci precejšnji del obveznosti opravijo doma ali na različnih izobraževalnih. Srednješolski profesorji so opozorili tudi na nemožnost individualizacijo pouka pri velikem številu dijakov – večkrat jih je nad 30 – kar od njih zahteva šolsko ministrstvo. Ob koncu srečanja na Ptuj so navzoči izrazili podporo Svizovemu vodstvu pri prizadevanjih za ohranitev in izboljšanje položaja zaposlenih v vzgoji in izobraževanju.

V Novo Gorico je 5. marca prišlo

na pogovor z glavnim tajnikom približno 90 članic in članov z območij Nova Gorica, Tolmin, Idrija in Ajdovščina. Pogovarjali so se tudi o dopolnjevanju delovne obveznosti, odnosu posameznih ravnateljev do zaposlenih, o svojevrstnih težavah po šolah in o pritiskih, ki jih občutijo zaposleni. Teden dni pozneje je podobno srečanje potekalo še v Celju (tudi za članice in članove območij Slovenske Konjice in Šmarje pri Jelšah), 26. marca pa v Murski Soboti.

3. aprila se je glavni tajnik srečal s člani območnih odborov Sviza Novo mesto, Bela krajina, Posavja in Trebnje, že v ponedeljek, 7. aprila pa bo srečanje tudi v Kranju za članice in članove s tega območja in tudi območnih odborov Škofja Loka, Jesenice in Radovljica. Datumi preostalih srečanj glavnega tajnika s člani s posameznih območnih odborov bodo objavljeni na Svizovi spletni strani.

[ugodnosti]

Na jug!

Svizovi članice in člani imate še nekaj časa, da se odločite in se med prvomajskimi prazniki odpravite odkrivati nove svetove.

* Turistična agencija **Natura Viva** iz Kamnika pripravlja zanimivo potovanje po Tuniziji, in sicer je odhod 26. aprila in vrnitev 3. maja. Doživeti bo že pot do tja in nazaj, saj bo potekala s trajektom iz Genove do Tunisa, program obiska Tunizije pa je poln ogledov dežele in njenih največjih znamenitosti. Običajna cena tega potovanja je 570 evrov, za Svizove članice 10 odstotkov manj, za njihove družinske člane pa 5 odstotkov manj. Dodatne informacije dobite na turistični agenciji Natura Viva (tel. 01 505 57 93, e-pošta: natura.viva@siol.net, e-stran: www.natura-viva.com) in tudi na Svizovi spletni strani, na kateri smo objavili ponudbo agencije s programom potovanja v celoti.

* **ZUM**, turistična agencija iz Celja, s katero ima Sviz sklenjen poseben dogovor, je pripravila atraktivno ponudbo potovanj med prihajajočimi prvomajskimi počitnicami in tudi med letošnjimi jesenskimi počitnicami. Ponujajo različne datume odhoda, med katerimi boste lahko izbrali tiste, ki vam najbolj ustreza. Odpravite pa se lahko na Ohrid, petdnevno potovanje po Makedoniji in Bolgariji, na potovanje v Istanbul, ki obsega tudi potovanje v svileno Burso, prvo osmansko prestolnico, ali le v čarobni Istanbul. Glede na dogovor med Svizom in turistično agencijo ZUM imajo Svizovi člani za zgoraj navedena potovanja 15 odstotkov popusta, njihovi družinski člani pa osem. Tudi ponudbo turistične agencije ZUM smo objavili na Svizovi spletni strani, informacije so vam, seveda, na voljo tudi na agenciji po telefonu 03 492 18 00, e-pošti zum.agencija@siol.net ali na spletni strani www.zumtours.com.

Ali v Laško?

Zdravilišče Laško in Sviz sta sklenila pogodbo, po kateri zdravilišče članom sindikata ponuja ugodnosti pri koriščenju storitev v Zdravilišču Laško.

Članice in člani Sviza lahko uveljavljajo 20-odstotni popust za uporabo bazena, savne in bazena, fitnesa, solarja ter kombinacije teh storitev. Pri kombinaciji kopalskih storitev z gostinsko ponudbo (kopenje + kosilo ali večerja, kopenje + pizza, savna + kopenje + kosilo ali večerja) imajo člani 10-odstotni popust. Enak popust lahko uveljavljajo tudi za masaže, druge wellness storitve ali pri nakupu mesečnih in letnih vstopnic. Zdravilišče Laško članom sindikata ponuja 10 odstotkov popusta tudi za penzijske storitve po aktualnem ceniku ter redne in sezonske programe bivanja.

Član lahko uveljavi popust na podlagi veljavne Svizove članske izkaznice in osebnega dokumenta s sliko. Popust velja za člana na dan koriščenja storitve, ne pa za nakup darilnih bonov in se ne seštevata z drugimi popusti, ki jih ponuja Zdravilišče Laško. Pogodba med Zdraviliščem Laško in Svizom je sklenjena za letos. Po preteku pogodbe bosta strani preučili uspešnost sodelovanja in se dogovorili o nadaljnjih skupnih akcijah.

[pravna pisarna] Piše TONE SELIŠKAR

Varstvo starejših delavcev

O naslovni temi smo v tej rubriki že pisali. A ker se v zvezi z omenjenim vprašanjem pojavlja nekaj dilem, bomo skušali nekatere stvari podrobneje obrazložiti. Poskusili bomo pojasniti razliko med varstvom starejših delavcev pred odpovedjo pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov, določila KPVIZ, ki se nanašajo na dodatni dopust ob dopolnitvi 50 let starosti, in določila KPVIZ, ki se nanašajo na zmanjšano vzgojno oz. učno obveznost.

Zakon o delovnih razmerjih v 201. členu določa, da znaša potrebna starost za uživanje varstva starejšega delavca 55 let, izenačena je za ženske in moške. Glede na to, da se je s to določbo med spoloma izenačila potrebna starost za uživanje varstva starejšega delavca, ki je prej za ženske znašala 50 let, je zakon v prehodnih določbah določil postopno zviševanje potrebne starosti za ženske. Tako bo dejanska izenačitev starosti za oba spola veljala od 1. januarja 2015.

Pogoja potrebne starosti, ki znaša letos za delavke 52 let in 8 mesecev, pa ni potrebno izpolniti na 1. 1. v koledarskem letu, temveč se lahko izpolni v vsakem dnevu med koledarskim letom. Delavka, ki je sicer izpolnila starost 50 let, ni pa še dopolnila v tem letu 52 let in 8 mesecev, torej še ne uživa pravnega varstva pred odpovedjo pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga. Bo pa to varstvo začela uživati takoj, ko bo izpolnila potreben pogoj v tem koledarskem letu.

V zvezi z določanjem dopusta ne gre za varstvo starejših delavcev v smislu zgornjih določil ZDR. To je povsem samostojna in neodvisna določba KPVIZ, ki določa le fiksno starost zaposlenih, pri kateri delavcu pripada dodatnih 5 dni dopusta. Peta točka 47. člena KPVIZ tako določa za delavke in delavce starost 50 let, pri kateri so upravičeni do dodatnega dopusta. Ta starost se ne spreminja in je še zmeraj 50 let. Delavec pridobi pet dni dodatnega dopusta v tistem koledarskem letu, ko ta pogoj izpolni, in to v celoti vseh pet dni dopusta. Na nekaterih zavodih si namreč napačno razlagajo, da delavec ta dopust pridobiva postopno, tako da naj bi pridobil vseh pet dni dopusta šele, ko dopolni 55 let oziroma vsako koledarsko leto po en dan.

62. člen KPVIZ določa še eno ugodnost za delavke in delavke, ki izpolnijo določene pogoje. Omenjeni člen določa, da imajo vzgojitelji, pomočniki vzgojitelja, varuhi, učitelji in predavatelji višje šole zmanjšano vzgojno oziroma učno obveznost za dve uri na teden. Ženske pridobijo to ugodnost, ko izpolnijo 30 let delovne dobe, od tega najmanj 20 let v vzgoji in izobraževanju. Za moške je ta meja 35 let delovne dobe, od tega najmanj 25 let v vzgoji in izobraževanju. Za zaposlene s polovičnim delovnim časom se ta obveznost zmanjša za eno uro na teden. Pri tem moramo znova poudariti, da se glede na omenjeno določbo zmanjša le vzgojna oziroma učna obveznost, ne pa tudi delovna. Zmanjšanje te obveznosti pa je odvisno le od delovne dobe in ni vezano na starost delavca. V nekaterih zavodih namreč znova zmotno mislijo, da je za zmanjšanje obveznosti potrebna določena starost, in sicer za ženske 50 let, za moške pa 55.

SVIZOV SVETOVALNI TELEFON ZA ŽRTVE NASILJA 01 244 09 18

torek od 16. do 18. ure, četrtek od 16. do 18. ure